פפואה גינאה החדשה

ינואר 2024

מחלקת ניהול סיכונים

	דירוג	תחזית	מתאריך	אשרור אחרון
אשרא	6/7	...	...	...
OECD	6/7	...	יוני 2016	...
Fitch	...	...	...	...
Moody's	B2	יציבה	אפריל 2016	נובמבר 2022
S&P	B-	יציבה	אפריל 2020	יוני 2023

קבוצת איים הכוללת את חציו המזרחי של האי גינאה החדשה ונמצאת בין ים האלמוגים לבין האוקיינוס השקט הדרומי. מזרחית לאינדונזיה וצפונית לאוסטרליה

נתונים כלליים:

אוכלוסייה:	10.3 מיליון (הערכה לשנת 2023)
שטח:	462.8 אלף קמ"ר
עיר בירה:	פורט מורסבי
תמ"ג לנפש:	3,084 דולר (הערכה לשנת 2023)
משאבי טבע:	זהב, נחושת, כסף, גז טבעי, עץ, נפט ושטחי דיג
שפה רשמית:	טוק-פיסין ואנגלית
מטבע:	קינה

נקודות חוזק

- עשירה במשאבי טבע
- פוטנציאל לעליה בצמיחת התוצר
- עודפים גבוהים בחשבון השוטף
- תמיכה מקהילה בינלאומית
- חברה ב-APEC

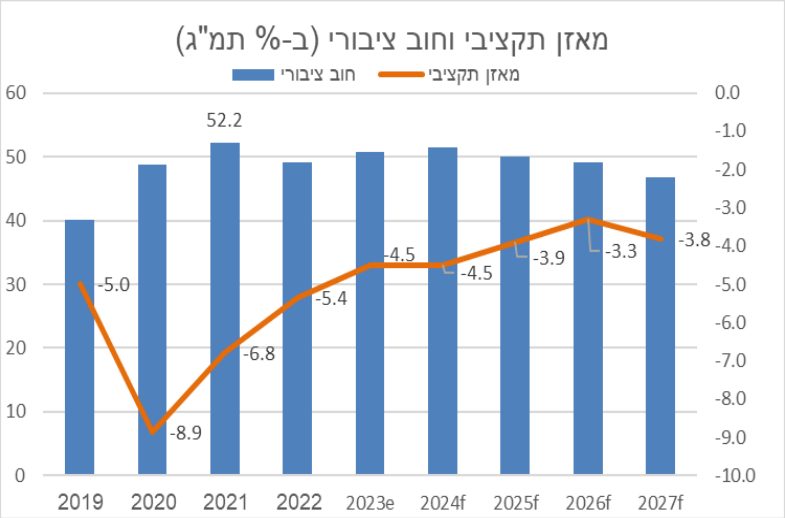
סיכונים ואתגרים

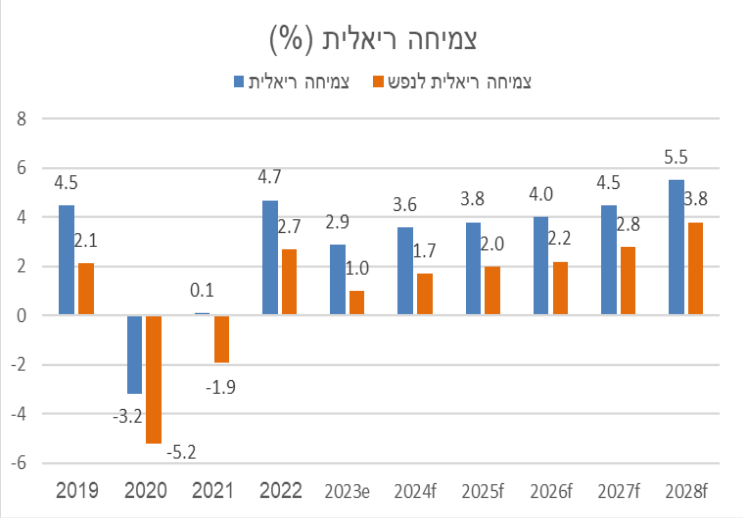
- תלות גבוהה בסקטור משאבים וחשיפה גבוהה למחירי הסחורות בעיקר גז טבעי וזהב
- גירעון תקציבי רחב
- ממשל חלש, שחיתות, עוני, פשיעה
- דרישה לעצמאות של תושבי אי בוגנוויל
- חשופה לשינויי אקלים ואסונות טבע

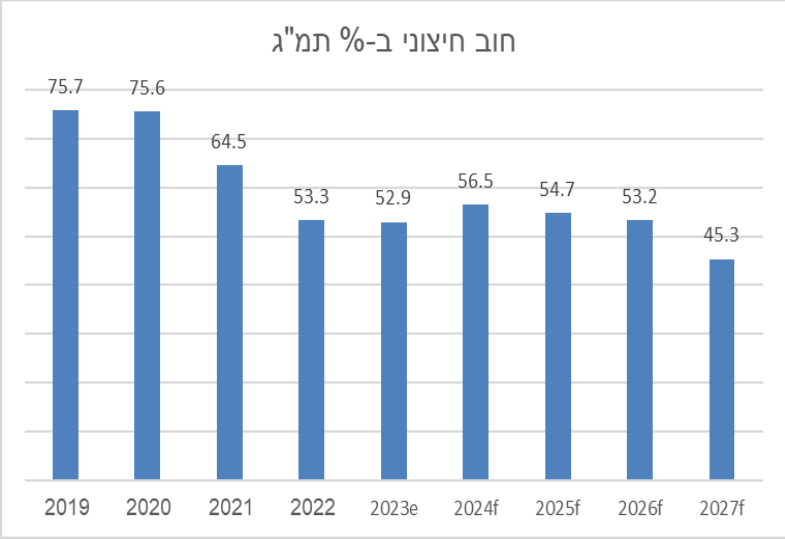
מדד השחיתות, ארגון TI (2022)	130/180
מדד הפיתוח האנושי HDI (2021)	157/189
מדד הדמוקרטיה (EIU, 2022)	74/167 Hybrid regime
DSA (2023)	High

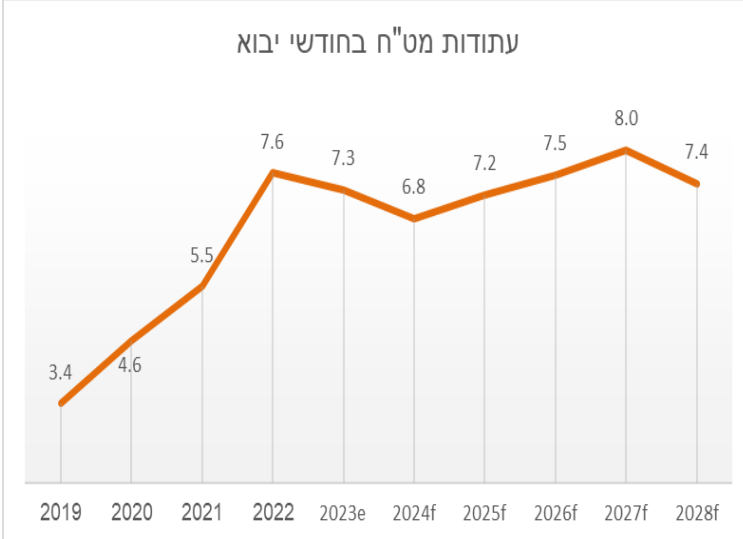
מדדים כלכליים:

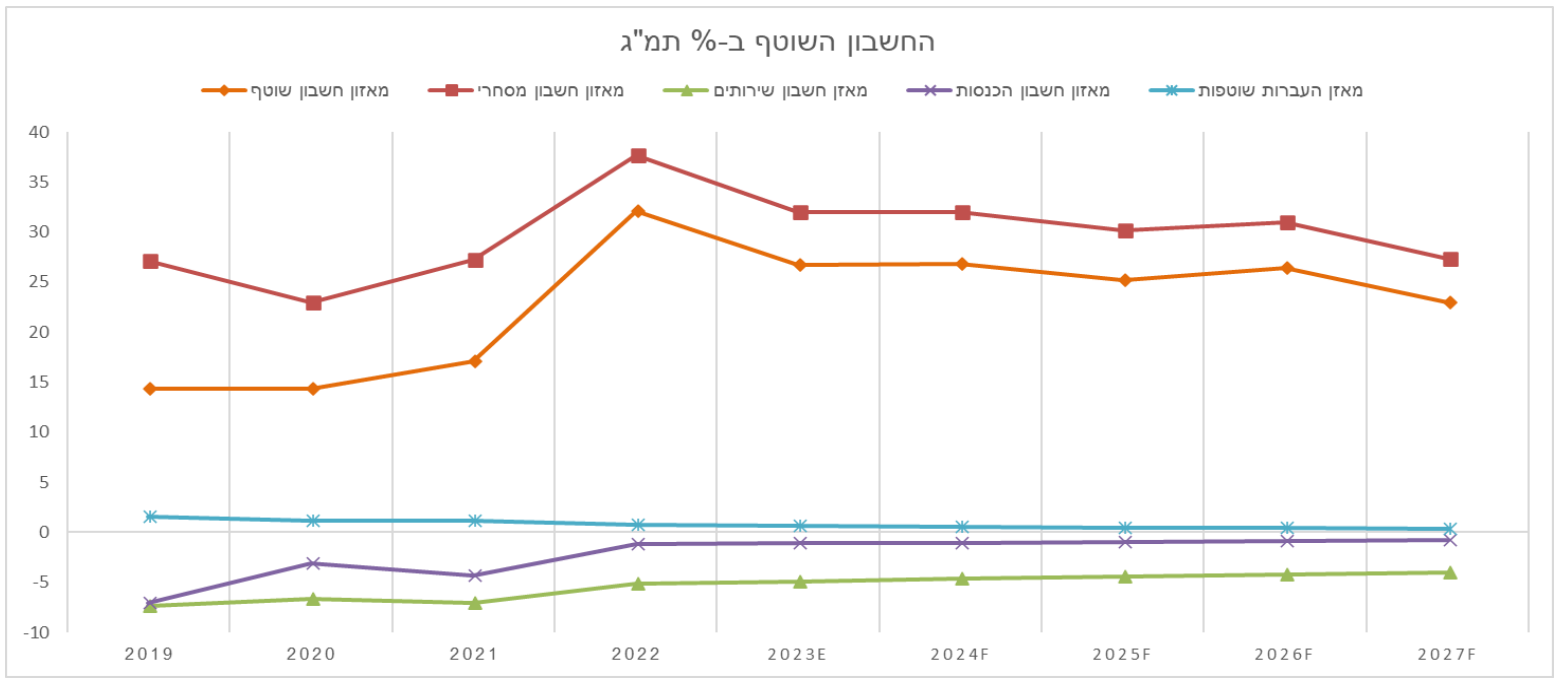
	2019	2020	2021	2022	2023e	2024f	2025f	2026f	2027f
צמיחה ריאלית (%)	4.5	-3.2	0.1	4.7	2.9	3.6	3.8	4.0	4.5
מאזן תקציבי (% תמ"ג)	-5.0	-8.9	-6.8	-5.4	-4.5	-4.5	-3.9	-3.3	-3.8
חוב ציבורי (% תמ"ג)	40.2	48.7	52.2	49.1	50.8	51.5	50.0	49.1	46.7
מאזן החשבון השוטף (% תמ"ג)	14.4	14.3	17.1	32.1	26.7	26.8	25.2	26.4	22.9
חוב חיצוני (% תמ"ג)	75.7	75.6	64.5	53.3	52.9	56.5	54.7	53.2	45.3
עתודות מט"ח (בחודשי יבוא)	3.4	4.6	5.5	7.6	7.3	6.8	7.2	7.5	8.0
אינפלציה (ממוצע %)	3.9	4.9	4.5	5.3	1.8	3.7	4.1	4.5	5.1

מאזן תקציבי וחוב ציבורי (ב-% תמ"ג)
חוב ציבורי
מאזן תקציבי
2019 2020 2021 2022 2023e 2024f 2025f 2026f 2027f

צמיחה ריאלית (%)
צמיחה ריאלית
צמיחה ריאלית לנפש
2019 2020 2021 2022 2023e 2024f 2025f 2026f 2027f 2028f

חוב חיצוני ב-% תמ"ג
2019 2020 2021 2022 2023e 2024f 2025f 2026f 2027f

עתודות מט"ח בחודשי יבוא
2019 2020 2021 2022 2023e 2024f 2025f 2026f 2027f 2028f

החשבון השוטף ב-% תמ"ג
מאזן חשבון שוטף
מאזן חשבון מסחרי
מאזן חשבון שירותים
מאזן חשבון הכנסות
מאזן העברות שוטפות
2019 2020 2021 2022 2023E 2024F 2025F 2026F 2027F

רקע ומאפיינים פוליטיים

סוג המשטר: דמוקרטיה פרלמנטרית תחת מונרכיה חוקתית			**שנת קבלת עצמאות:** 1975 (מאוסטרליה)
עומד בראש המדינה: המלך צ'ארלס השלישי (מאז 9 בספטמבר 2022) השלטון מיוצג ע"י המושל: Sir Bob DADAE (מאז פברואר 2017) **ראש הממשלה הנבחר:** James Marape (מאז 2019, נבחר שוב ביולי 2022)		**הבחירות הבאות:** 2027	**אורך תקופת הכהונה:** 5 שנים
מבנה הפרלמנט: חד ביתי		**מס' מושבים:**	**אורך תקופת הכהונה:**	**הבחירות הבאות:**
הפרלמנט הלאומי		*118	5 שנים	2027

* החוקה מאפשרת עד 126 מושבים

פפואה גינאה החדשה קיבלה את עצמאותה מאוסטרליה בשנת 1975. המדינה הינה דמוקרטיה פרלמנטרית תחת מונרכיה חוקתית אשר חברה ב"חבר העמים" (ארגון הכולל מדינות עם קשרים לשלטון הבריטי לשעבר). המלך צ'ארלס השלישי עומד בראש המדינה ובחוקה הוא מוגדר "ראש המדינה" ומיוצג על ידי מושל כללי. מעשית בראש המדינה עומד ראש הממשלה לאחר שמפלגתו זוכה בד"כ ברוב/קואליציית רוב בפרלמנט בבחירות וממונה ע"י המושל הכללי.

הבחירות האחרונות לפרלמנט התקיימו ביולי 2022, ג'יימס מארפה (James Marape) מטעם המפלגה השולטת Pangu party המכהן כראש ממשלה ממאי 2019 זכה והבטיח לעצמו כהונה נוספת. בדומה לבחירות קודמות, במהלך הבחירות המשקיפים זיהו מספר רב של תקלות, כולל אלימות, אי סדרים בלוח הבחירות, עיכובים בספירת קולות. לאחר הבחירות עמדתו של מארפה ומפלגתו התחזקה וממשלתו הקואליציונית הרחבה המורכבת מ-6 מפלגות תעמוד בפני מעט מכשולים פרלמנטריים. איסור על הצבעות אי אימון למשך 18 חודשים לאחר הבחירות יספק הגנה לרשויות עד פברואר 2024. למרות שאופוזיציה תציע הצבעות אי אימון ברגע שזה יתאפשר, הערכה היא שראש ממשלה מארפה יצליח להישאר בתפקידו עד סוף הכהונה.

אי שקט חברתי, שחיתות ופשיעה, אלימות שבטית באזורי ההרים של המדינה יישארו מקורות לחוסר יציבות פוליטית ובעלי השפעה כלכלית. מחלוקות בנושא בעלות על קרקעות ועניינים סביבתיים עלולים להאט את הפרויקטים בתחום המשאבים ולהוביל למחאות מקומיות.

סיכון פוליטי נוסף נוגע למעמדו של האי העשיר במשאבי טבע בוגנוויל, בו הצביעו התושבים ברובם המכריע בעד הפרידה מן המדינה בשנת 2019. משאל עם שנערך אינו מחייב מבחינה משפטית והחלטה לגבי הענקת עצמאות לאי נמצאת בידי הפרלמנט. ההחלטה הסופית אם לכבד את התוצאה תבוא בעקבות משא ומתן ארוך, מורכב ורגיש בין ממשלת בוגנוויל האוטונומית (ABG) לבין הממשל הלאומי, כשהאחרון עשוי לדחוף לפשרה.

מומנטום חזק בפעילות כלכלית צפוי להמשיך בשנים 2024-2025 בתמיכת ביקוש גבוה לגז טבע נוזלי וחידוש יצוא זהב ממכרה פורגרה האחראי על כ-20% מסך כריית הזהב במדינה והיה סגור מאז שנת 2020. השקעות בפרויקטים חדשים בתחום הגז הטבעי יחזקו את הצמיחה ויובילו ליכולת יצוא גבוהה יותר בטווח בנוני. תוכנית פיתוח תשתיות Connect PNG המתפרשת על 20 שנים החל מ-2020 ועד 2040, שמה למטרתה סלילה ותחזוקת כבישים במדינה בהיקף של 16 אלף קילומטרים, כולל כבישים מהירים וגשרים.

רפורמות הקשורות לתוכנית EFF/ECF של קרן המטבע בשווי כולל של 918 מיליון דולר שאושרה בפברואר 2023, יכוונו את המדיניות הכלכלית. התוכנית מתמקדת בתחומים כמו קונסולידציה פיסקלית, ליברליזציה של משטר שער החליפין שתסייע לצמצם את המחסור במט"ח, וברפורמות נגד שחיתות ורפורמות רגולטוריות שמטרתן לשפר את הסביבה העסקית. יעדים אלה עולים בקנה אחד עם אלה של ממשלתו של מארפה, מה שמצביע על כך שבהתחשב העמדה הפוליטית החזקה שלו קיים סיכוי טוב ליישום מוצלח של יעדי התוכנית.

יחד עם זאת, יהיו תחומים שבהם הממשלה פחות מיושרת עם הנחיות המדיניות הליברלית. הרשויות ישאפו להגדיל עיבוד מקומי של תוצרת חקלאות, עץ ודיג כדי להגדיל אספקה לשוק הפנימי. תמיכת מדיניות תכלול כנראה צורה כלשהי של פרוטקציוניזם מסחרי, כגון הגדלת מכסים על יבוא ספציפי והעלאת מסי ייצוא, העלאת עלויות עבור חברות מסוימות. גם בתעשיית זהב קיים רצון ממשלתי להגדיל את עיבוד המקומי.

יחסי חוץ

בתור כלכלה אזורית הגדולה ביותר מבין מדינות האיי אוקיאנוס השקט, פפואה גינאה החדשה היא שחקנית חשובה בארגון אזורי בשם פורום איי אוקיאנוס השקט המקדם את האינטרסים של מדינות האזור. בנוסף, PNG חברה בחבר העמים הבריטי (Commonwealth) ושותפות כלכלית של מדינות אסיה פסיפיק (APEC).

קשרים עם ארה"ב יורחבו בהמשך לחתימה במאי 2023 על הסכם שותפות מורחבת הכולל שיתוף פעולה בתחום צבאי ובתחום פיתוח כלכלי. החלק של שיתוף פעולה צבאי כולל תרגילים צבאים, אימונים משותפים וסיוע בשיטור על גבולות ימיים בתמורה להצבת חיילם וכלי שייט אמריקאיים ב-PNG, מה שיעניק גמישות לוגיסטית באזור עבור צבא ארה"ב.

אוסטרליה היא בת הברית הקרובה של PNG, לאור הקרבה הגאוגרפית וקשרים היסטוריים בין המדינות. אוסטרליה מגישה תמיכה תקציבית ישירה למדינה בצורת הלוואות מוזלות (לאחרונה PNG קיבלה 520 מיליון דולר בהמשך להסכם מדצמבר 2022) וגיבוי להשקעות בתשתיות. שתי המדינות מתכננות להשלים את אמנת ביטחון ולעבוד על הסכם מחסר חופשי (FTA). אוסטרליה שואפת לשמר את השפעתה על PNG על רקע הרחבת היחסים הדיפלומטיים והכלכליים של פפואה עם סין.

סין היא שותפת סחר חשובה עבור המדינה. רצונה של סין להרחיב את השפעתה באזור ככל הנראה ימנע ממנה לנקוט בצעדים בתגובה להסכם של PNG עם ארה"ב בנושא הביטחון. קיים צפי לחתימה על הסכמי מחסר חופשי עם סין בשנים הקרובות, הדבר יפתח בפני היצוא מ-PNG שווקים חדשים, במיוחד עבור יצוא חקלאי ותעשיית הדייג.

קרן המטבע

במרץ 2023 למדינה אושרה תוכנית מסוג EFF/ECF מול קרן המטבע הבינלאומית בסך כולל שך 918 מיליון דולר. התוכנית הינה לתקופה של 38 חודשים והיא נועדה לסייע לרשויות בהתמודדותן עם מכשולים בדרך לצמיחה כלכלית רחבה וכוללת בתוכה רפורמות המתמקדות בחיזוק קיימות החוב, הקלה במחסור במט"ח וחיזוק הממשל ומאבק נגד שחיתות. בדצמבר 2023 פורסמה הסקירה הראשונה במסגרת התוכנית, המאפשרת גישה מיידית לסך של 88 מיליון דולר. בסקירה מציינת הקרן כי ביצועי הרשויות היו חזקים, כאשר כל היעדים עליהם סוכם הושגו. בראייה לטווח בנוני, כלכלת PNG ממשיכה להיות פגיעה בפני זעזועים פנימיים וחיצוניים, אשר מוגברים על ידי עליה בחוב ציבורי, מגבלות של מדיניות מוניטרית אשר מקשים על הרשויות לייצב את המשק. יחד עם זאת, הצמיחה שמועצמת על ידי התקדמות בפרויקטים גדולים, תוביל לעליה ביצוא ובהכנסות פיסקליות ברגע שהפרויקטים יתחילו לפעול.

באוגוסט 2021 ביצעה קרן המטבע הבינלאומית הקצאה רוחבית לכלל המדינות, כאשר סכום ההקצאה נקבע בהתאם לגודל כלכלת המדינה. במסגרת הקצאה זו קיבלה פפואה גינאה החדשה תמיכה בסכום של כ-340 מיליון דולר.

ביוני 2020 אושרה למדינה תוכנית מסוג RCF שמספקת תמיכה מהירה למדינות בעלות הכנסה נמוכה ומסייעת להתגבר על זעזועים משמעותיים במאזן התשלומים. סכום התוכנית שאושר עמד על כ-355 מיליון דולר.

מועדון פריז

המדינה פרסה את חובותיה במסגרת מועדון פריז פעם אחת בלבד, כאשר הצטרפה להסדר DSSI בשנת 2020. ההסדר מקנה דחיית תשלומי חוב של המדינה בעקבות התפרצות מגפת קורונה. הפריסה עדיין פעילה.

מאפיינים כלכליים

לפפואה גינה החדשה כלכלה הגדולה ביותר בין מדינות האיים באוקיאנוס השקט והיא נחשבת למדינה בעלת הכנסה נמוכה-בנונית. PNG עשירה במשאבי טבע, כלכלת המדינה נשענת במדיה רבה על סקטור הכרייה והאנרגיה. תוצרי

היצוא העיקריים שלה הם גז טבעי נוזלי וזהב. חקלאות ודייג הם הסקטורים חשובים נוספים בכלכלת המדינה. הגידולים החקלאיים העיקריים במדינה הם קקאו וקפה, חקלאות מקומית מהווה מקור התעסוקה העיקרי עבור רוב האוכלוסייה.

מעמדו הפוליטי המשופר של מארפה והתעניינות מצד המשקיעים במשאבי אנרגיה ומתכות יאפשרו פיתוח פרויקטים גדולים בתחומים הקשורים למשאבי טבע. פרויקט פפואה LNG בהובלת חברה צרפתית TotalEnergies אמור להתחיל בשנת 2024, לאחר קבלת החלטת השקעה סופית ברבעון הראשון של השנה. בנוסף, מתקדם תכנון פרויקט לטווח ארוך P'nyang LNG בהובלת ExxonMobil האמריקאית ומתקיים משא ומתן על מכרה הזהב בשם Wafi-Golpu שבסיומו צפוי להוביל לאישור פתיחה מחדש של מכרה הזהב פורגרה, שנסגר בשנת 2020. התפתחויות אלו יעודדו השקעות, יחזקו את יכולת היצוא של PNG ויגדילו את הכנסות הממשלה.

בשנת 2024 התוצר של המדינה צפוי לצמוח ריאלית בשיעור של 3.6%, עלית קצב הצמיחה בהשוואה ל-2023, בה התוצר עלה בשיעור של 2.9%. התחזית הכלכלית לטווח בנוני יחסית חיובית. הפרויקטים בתחום האנרגיה ימשיכו לעודד צמיחה ויגדילו את היקפי היצוא בהדרגה. המדינה נהנית מהטרנד העולמי של מעבר למקורות אנרגיה נקיים יותר בזכות מאגרי הגז שלה ומשאבי מינרלים הנדרשים בתעשיית הרכבים החשמליים (ניקל ונחושת). כל אלה יביאו לקצב צמיחת התוצר הולך ומתחזק שצפוי להגיע לשיעור של 5.5% בשנת 2028.

בהתחשב בחוסר גיוון הכלכלה ופיתוח מוגבל של ענפים שאינם קשורים למשאבי טבע (הפקת נפט וגז, כריית מינרלים וחקלאות) , חשיפת PNG לסיכון הקשור למעבר לאנרגיה ירוקה ושינויי האקלים, כגון אסונות טבע נשאר מוגבר ומוביל לפגיעות גבוהה של פעילות כלכלית לסיכון סביבתי.

אירועים מקרו-כלכליים

עם התפרצות המגפה רשויות המדינה נקטו פעולות מהירות על מנת למנוע העברה והתפשטות של הנגיף. המשבר פגע קשה בכלכלת פפואה גינאה החדשה ובכך שנת 2020 הסתיימה בצמיחה שלילית של 3.2% מהתמ"ג אשר נעצרה רק באמצע שנת 2021 ובסוף התחלפה בצמיחה חיובית של כ-1.5% מהתמ"ג.

פלישת רוסיה לאוקראינה בפברואר 2022 השפיעה על המדינה בעיקר דרך עליית מחירי הדלק והמזון (במיוחד של חיטה ודגנים) המיובאים, אשר גרמה להחמרת לחצים אינפלציוניים. יחד עם זאת, בעקבות כך שלמדינה יש מצבורי נפט וגז טבעי, עליית מחירי סחורות אלו בעקבות המלחמה, שיפרו את מאזן הייצוא שלה. בשנת 2022 זינק העודף בחשבון השוטף ל-32.7 % מהתמ"ג (לעומת 17.1% שנרשם בשנת 2021 ו-14.3% שנרשם בשנת 2020).

שינויי דירוג / תחזית בסוכנויות הדירוג

- ביוני 2023 אשררה סוכנות הדירוג S&P את דירוג המדינה 'B-' ואת תחזיתה דירוג היציבה. הדירוג מתבסס על המשך יישום הרפורמות במסגרת תוכנית עם קרן המטבע הבינלאומית, אשר יביאו לעליה בגביית מיסים וליברליזציה במדיניות שער החליפין לצד הורדת הגירעון הפיסקלי. מדיניות פיסקלית נבונה עשויה לייצב את נטל החוב הציבורי במהלך שנה הקרובה. על פי תחזית הסוכנות, צמיחת התוצר צפויה להתעצם בשנים הקרובות, בין היתר בזכות פתיחה מחדש של מכרה זהב משמעותי פורגרה והמשך התאוששות בענפים שאינם קשורים למשאבי טבע. הפעילות הכלכלית עלולה להיות תנודתית בשל הישענות גבוהה על ענפי אנרגיה וחקלאות.
- בנובמבר 2022 אשררה חברת הדירוג Moody's את דירוג המדינה 'B2' והעלתה את תחזית הדירוג משלילית ליציבה. עדכון התחזית מתבסס על התייצבות בנטל החוב הציבורי בשילוב עם עלית מחירי הסחורות. בנוסף, מחויבות הרשויות לקיימות המדיניות הפיסקלית לטווח ארוך מטיבה עם העלאת תחזית. דירוג המדינה משקף את חולשת הממשל ומוסדות ציבוריים חלשים מצד אחד, ואת ההשפעה החיובית על התחזית הכלכלית של המדינה של פרויקטים גדולים, במיוחד בתחום הגז הטבע הנוזלי.

היסטוריית דירוגים

Moody's		S&P	
B2	4.2016	B-	4.2020
B1	12.1998	B	4.2018
		B+	12.2003
		B	8.2001
		B+	1.1999

מדיניות פיסקלית וחוב ממשלתי

הממשלה שמה לעצמה יעד רשמי להגיע לעודף פיסקלי עד שנת 2027. למרות שמדובר ביעד שאפתי וקשה להשגה, במטרה להגיע אליו, הרשויות פועלות להגדלת ההכנסות מסקטור המינרלים הצומח והרווחי, מדיניות זו כבר הניבה תוצאות בשנים 2021-2023 ובאה לידי ביטוי בצמצום הגירעון התקציבי ששוערך לעבוד ב-2023 על 4.5% מהתמ"ג. מגמה זו צפויה להמשיך אם כי בקצב נמוך יותר עקב מחירי הסחורות נמוכים יותר מאשר בעבר.

בסיס הכנסות הממשלה נותר לא מגוון ותלוי במידה רבה במחירי הסחורות. צעדים לגיוון תמהיל ההכנסות בשלב זה לא מביאים לשינוי משמעותי. הרשויות צפויות להמשיך במאמץ צמצום ההוצאות , במיוחד בתחום תקציב החברות בבעלות ממשלתית ויעדיפו לתמוך בסקטור תשתיות (תוכנית Connect PNG) ופיתוח ההון האנושי באמצעות ענפי הבריאות והחינוך.

הרשויות יבקשו את תמיכת השותפות הבילטרליות (כגון אוסטרליה) וסיוע מגופים מולטילטרליים במימון הגירעונות בשילוב עם גיוסים מקומיים זולים יחסית. הצטמצמות הגירעון התקציבי ישמר את יחס החוב לתוצר של המדינה מתחת ליעד של 60% שהוצג בשנת 2020.

החוב הציבורי של PNG צפוי לעמוד בשנת 2023 על 50.8% מהתמ"ג. בשנים האחרונות יחס החוב עלה משמעותית מרמה של 40.2% מהתמ"ג בה היה ב-2019 לפני פרוץ המגפה. התחזית היא שלאחר המשך עליה ל-51.5% מהתמ"ג ב-2024, יחס החוב לתוצר יתחיל לרדת בזכות מדיניות פיסקלית נבונה ורפורמות במסגרת התוכנית עם קרן המטבע. כמחצית מהחוב הציבורי מגיעה ממקורות חיצוניים.

מדיניות מוניטרית

הבנק המרכזי (BPNG) קיבל מנדט רחב יותר במסגרת רפורמות שיושמו בשנת 2022, בו שולב היעד לתמיכה כלכלית לצד השמירה המסורתית על יציבות המחירים. למרות שהשינויים מחקו חלק מהעצמאות שהייתה לו קודם, הם עולים בקנה אחד עם אלה שיושמו במקומות אחרים. הבנק המרכזי צפוי לאמץ מדיניות שער החליפין ניטרלית בשנת 2024. הבנק ניצל את שיעור האינפלציה המתמתן והוריד את ריבית ב-50 נקודות בסיס ל-3% בספטמבר 2023, לאחר העלאות שבוצעו בין יולי 2022 לבין ינואר 2023. הריבית צפויה להישאר ללא שינוי במהלך 2024.

אינפלציית המחירים הממוצעת לצרכן תואץ ל-3.7% בשנת 2024, לעומת 1.8% המשוערך בשנת 2023. בעוד שמחירי הסחורות העולמיים צפויים להתמתן מעט, הפחתה בסובסידיות הממשלתיות לרכישת דלק והשפעה של שער חליפין נמוך יותר על אינפלציה מיובאת תיצור לחצי מחירים חדשים. PNG מסתמכת על דלק ומזון מיובאים כדי לענות על הצרכים המקומיים שלה, ולכן לשינויים במחירים העולמיים יש השפעה חזקה על רמת המחירים המקומיים.

למרות שבאופן רשמי שער החליפין של המטבע המקומי (קינה) נקבע מדי יום על ידי שוק מט"ח, בפועל הוא מיוצב ביחס לדולר אמריקאי מאז 2014. המטבע המקומי מוערך יתר על המידה מול הדולר וצפוי לעבור פיחות במהלך השנים הקרובות, כחלק ממעבר למדיניות שער חליפין ליברלית יותר במסגרת רפורמות המכוונות על ידי קרן המטבע הבינלאומית. תהליך זה החל באמצע 2023, כאשר הרשויות אפשרו פיחות מתון בשער החליפין הנומינלי של הקינה מול דולר ארה"ב. התאמות נוספות צפויות להתרחש בשנים 2024-2025, כאשר שער החליפין ייחלש לממוצע שנתי של Kina4:US$1 בשנת 2025 (לעומת Kina3.6:US$1 מוערך ב-2023). הרשויות יבצעו בקרות על תהליך הפיחות כדי למנוע פיחות פתאומי וחד. תוכנית תלת שנתית של המדינה עם קרן המטבע בסך 918 מיליון דולר לשנים 2023-2026 תתמוך במעבר למשטר חליפין ליברלי יותר, מה שצפוי לסייע בהתמודדות עם מחסור בעתודות מט"ח.

מצב חיצוני

החשבון השוטף של המדינה מתאפיין בעודף מתמשך ורחב והוא ימשיך להתקיים גם בשנים 2024-2028. העודפים נובעים מהעודף בחשבון המסחרי המשקף את פעילות היצוא המונעת בעיקר על ידי יצוא גז טבעי נוזלי וזהב. בשנים הקרובות העודף בחשבון המסחרי יישמר בתמיכת מחירי הגז הגבוהים יחסית מבחינה היסטורית, ביקוש עולה לגז טבעי בעולם ועליה בהיקף יצוא כתוצאה מפרויקטים גדולים. סעיפי יבוא עיקריים ימשיכו להיות קשורים לפרויקטים גדולים בתחום האנרגיה והכרייה בשילוב עם דלק ומזון. יחד עם זאת, למרות העודף הגבוה במאזן התשלומים ועליה בעתודות מט"ח הצפויה בשנים 2024-2028, העמדה החיצונית של PNG עלולה להיות פחות חזקה ממה שהיא נראית. מצב החשבון שוטף נמצא בסיכון התדרדרות משמעותית במקרה של ירידת מחירי הסחורות וזאת עקב תלות גבוהה של הכנסות מיצוא בסקטור המשאבים והשקעות זרות.

רזרבות מט"ח של המדינה גבוהות ומציגות מגמת עליה. בשנת 2022 יתרת עתודת מט"ח תעמוד על כיסוי של 7.5 חודשי ייבוא. בשנת 2023 צפויה ירידה ברזרבות לרמה של 6.8 חודשי יבוא בשל השקעות גדולות בפרויקטים, בשנים 2024-2028 צבירת עתודות מט"ח תתחדש עד שיגיעו לכיסוי של 7.4 חודשי יבוא בשנת 2028.

הממשלה תמשיך להיות תלויה במימון חיצוני. החוב החיצוני צפוי לעמוד בשנת 2023 על 52.9% מהתמ"ג, הוא צפוי לעלות בשנת 2024 לרמה של 56.5% מהתמ"ג ובשנים הבאות לרדת בהדרגה עד שיגיע לשיעור של 45.3% מהתוצר ב-2027. החוב הציבורי החיצוני מהווה בערך מחצית מסך החוב הציבורי. המימון החיצוני מתקבל בעיקר בצורת הלוואות מוזלות ממקורות בילטרליים ומולטילטרליים. לצד קרן המטבע והבנק העולמי, בין המלווים הגדולים נמצאים אוסטרליה, בנק לפיתוח אסיאתי (ADB) ואקזים בנק סיני. בנוסף, ל-PNG קיימת סדרת אג"ח אירו בונד יחידה שנסחרת בשווקים בינלאומיים, מדובר באג"ח בסך 500 מיליון דולר עם קופון 8.375% שהונפקה ב-2018 לפדיון בשנת 2028. אגרות חוב מהוות כ-3% מסך החוב הציבורי של המדינה.

בניתוח קיימות החוב של קרן המטבע (DSA) מנובמבר 2023, החוב של PNG נותר בר קיימא, אך הסיכון של המדינה להגיע לכשל חוב מוגדר כגבוה (הן עבור חוב כללי והן עבור חוב חיצוני). החוב נותר רגיש לזעזועים הקשורים לסחר, מה שמעצים את ההשפעה השלילית של הסביבה הגלובלית המאתגרת והמאופיינת באי וודאות גבוהה. בין הסיכונים העיקריים לתחזית כלכלית קרן המטבע מציינת את אסונות טבע ושינויי האקלים, צמיחה גלובלית נמוכה וחוסר יציבות פוליטי. המשך יישום מדיניות קונסולידציה פיסקלית ואסטרטגית מימון שמרנית הינם קריטיים לקיימות החוב. בטווח הבנוני הסיכון צפוי לרדת בהדרגה.

<u>שת"פ עם הבנק העולמי</u> – הבנק העולמי ממשיך להגדיל את נוכחותו במדינה. תוכנית השותפות האחרונה של הבנק העולמי עם PNG היתה בתוקף בין שנים 2019-2023 והתמקדה בשלושה היבטים עיקריים: שיפור יציבות מאקרו כלכלית ופיסקלית, שדרוג והנגשת שירותי הממשל וגיוון כלכלי לצד יצירת מקומות עבודה במיוחד בסקטורים שאינם קשורים למשאבים טבעיים. ביוני 2022 הבנק העולמי אישר 3 פרויקטים בשווי 230 מיליון דולר בתחום התשתיות.

תמ"ג לפי מגזרים: חקלאות - 22.1%; תעשייה- 42.9%; שירותים- 35.0% (הערכה לשנת 2017).

סחר חוץ

שותפות עיקריות- ייצוא: יפן - 25%, סין - 25%, אוסטרליה - 16%, טאיוואן - 6%, דרום קוריאה - 6% (הערכה לשנת 2021).

שותפות עיקריות- ייבוא: אוסטרליה - 27%, סין - 25%, סינגפור - 13%, מלזיה - 8%, אינדונזיה - 5% (הערכה לשנת 2021).

מוצרי ייצוא עיקריים: גז טבעי, זהב, נחושת, שמן דקלים, ניקל, נפט גולמי, עץ, נפט מזוקק, טונה, קפה (2021).

מוצרי ייבוא עיקריים: נפט מזוקק, אורז, משאיות משלוחים, מכונות חפירה, חלקי רכב מנוע (2021).

סחר עם ישראל: יצוא לישראל– 0.1 מיליון דולר, יבוא מישראל– 1.9 מיליוני דולר (2022).

<u>מקורות</u>: EIU (אוקטובר 2023), קרן המטבע הבינלאומית (דצמבר 2023), CIA factbook, S&P (יולי 2023), Moody's (נובמבר 2022), מועדון פריז, בלומברג ומקורות מידע נוספים.

	2019	2020	2021	2022	2023e	2024f	2025f	2026f	2027f	2028f
אינדיקטורים כלליים										
אוכלוסייה (מיליון)	9.5	9.7	9.9	10.1	10.3	10.5	10.7	10.9	11.1	11.3
שיעור אבטלה (%)	2.4	2.7	2.8	2.8	2.8	2.6	2.5	2.5	2.4	3.4
תמ"ג נומינלי (מיליארדי דולר)	24.8	23.8	26.3	31.1	31.9	31.0	33.2	34.1	39.9	58.7
תמ"ג נומינלי (מיליארדי LCU)	83.8	82.5	92.3	109.3	114.2	121.5	132.6	143.3	159.8	228.9
תמ"ג לנפש (דולר)	2,594	2,446	2,645	3,061	3,084	2,949	3,098.5	3,133.2	3,608.4	5,218.0
צמיחה ריאלית (%)	4.5	-3.2	0.1	4.7	2.9	3.6	3.8	4.0	4.5	5.5
צמיחה ריאלית לנפש (%)	2.1	-5.2	-1.9	2.7	1.0	1.7	2.0	2.2	2.8	3.8
סקטור פיסקלי										
באחוזי תמ"ג										
מאזן תקציבי	-5.0	-8.9	-6.8	-5.4	-4.5	-4.5	-3.9	-3.3	-3.8	-2.9
הכנסות הממשלה	16.3	14.7	15.0	17.0	17.9	17.6	17.4	17.4	17.2	13.2
הוצאות הממשלה	21.3	23.5	21.8	22.3	22.4	22.1	21.3	20.7	21.0	16.1
חוב ציבורי	40.2	48.7	52.2	49.1	50.8	51.5	50.0	49.1	46.7	34.9
ב-% מההכנסות	246.1	332.2	347.6	289.6	283.8	292.6	287.4	282.2	271.5	264.4
סקטור מוניטרי ופיננסי										
באחוזים										
ריבית על הלוואות	8.7	7.8	7.7	8.0	9.1	9.3	9.3	9.5	10.0	11.0
ריבית על פקדונות	0.9	0.9	0.3	0.3	1.3	1.4	1.5	1.7	2.0	3.0
שיעור אינפלציה (ממוצע)	3.9	4.9	4.5	5.3	1.8	3.7	4.1	4.5	5.1	5.0
שיעור אינפלציה (לסוף תקופה)	2.8	5.2	5.7	3.4	3.0	3.9	4.0	4.3	5.3	5.0
שע"ח נומינלי (לסוף תקופה)	3.41	3.51	3.51	3.52	3.70	4.00	4.0	4.2	4.0	3.9
שע"ח נומינלי (ממוצע לתקופה)	3.39	3.46	3.51	3.52	3.59	3.92	4.0	4.2	4.0	3.9
שע"ח ריאלי-אפקטיבי (2010 = 100)	124.7	127.4	122.6	131.7	131.8	119.6	115.0	110.3	119.1	125.3

מקור: EIU (אוקטובר 2023) קרן המטבע הבינלאומית (דצמבר 2023)

	2019	2020	2021	2022	2023e	2024f	2025f	2026f	2027f	2028f
מאזן התשלומים										
במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)										
מאזן חשבון שוטף	3,560	3,415	4,491	9,959	8,497	8,328	8,365	8,996	9,163	9,520
ב- % תמ"ג	14.4	14.3	17.1	32.1	26.7	26.8	25.2	26.4	22.9	16.2
מאזן חשבון מסחרי	6,723	5,483	7,165	11,688	10,193	9,912	9,990	10,577	10,913	11,443
ב- % תמ"ג	27.2	23.0	27.2	37.6	32.0	31.9	30.1	31.0	27.3	19.5
ייצוא סחורות במונחי F.O.B	10,947	9,073	11,446	15,973	14,525	14,055	14,237	14,727	15,436	16,354
ייבוא סחורות במונחי F.O.B	4,224	3,590	4,281	4,285	4,332	4,143	4,247	4,150	4,523	4,911
מאזן חשבון שירותים	-1,814	-1,594	-1,852	-1,596	-1,556	-1,426	-1,470	-1,429	-1,588	-1,753
ב- % תמ"ג	-7.3	-6.7	-7.0	-5.1	-4.9	-4.6	-4	-4	-4	-3
ייצוא שירותים	291	98	170	240	300	350	350	350	351	352
ייבוא שירותים	2,105	1,692	2,022	1,836	1,856	1,776	1,820	1,779	1,939	2,105
מאזן חשבון הכנסות	-1,735	-745	-1,125	-370	-357	-327	-318	-302	-317	-325
ב- % תמ"ג	-7.0	-3.1	-4.3	-1.2	-1.1	-1.1	-1	-1	-1	-1
ייצוא הכנסות	119	91	92	57	61	56	58	55	58	60
ייבוא הכנסות	1,854	836	1,217	426	418	383	375	357	375	384
העברות שוטפות, נטו	387	271	302	237	217	169	162	151	155	155
ב- % תמ"ג	1.6	1.1	1.1	0.8	0.7	0.5	0.5	0.4	0.4	0.3
השקעות ישירות זרות, נטו (FDI)	-880	-884	-1,702	-500	-421	146	248	55	-13	-12
ב- % תמ"ג	-3.6	-3.7	-6.5	-1.6	-1.3	0.5	0.7	0.2	0.0	0.0
ב- % המאזן בחה"ש	24.7	25.9	37.9	5.0	5.0	1.7	3.0	0.6	0.1	0.1
חוב ונכסים חיצוניים										
במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)										
סך החוב החיצוני	18,745	18,018	16,983	16,545	16,852	17,541	18,126	18,169	18,107	-
ב- % תמ"ג	75.7	75.6	64.5	53.3	52.9	56.5	54.7	53.2	45.3	
ב- % יצוא	165.0	194.5	145.1	101.7	113.2	121.3	123.8	120.1	114.3	
סך החוב החיצוני לטב"א	17,914	17,059	15,823	15,442	15,438	15,804	16,045	16,082	15,986	
סך החוב החיצוני לט"ק	657	399	264	256	259	247	254	248	270	293
קרן המטבע	174	560	897	847	1,155	1,490	1,828	1,839	1,851	1,865
פיגורים על תשלומי ריבית	15.0	0.0	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0
פיגורים על תשלומי קרן	6.0	8.0	319.0	2.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	2.0
עתודות מט"ח	2,338	2,709	3,290	4,132	4,000	3,545	3,850	3,947	4,548	4,549
בחודשי יבוא	3.4	4.6	5.5	7.6	7.3	6.8	7.2	7.5	8.0	7.4
שירות החוב										
במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)										
שירות החוב השנתי	2,363	3,516	3,637	2,266	2,335	2,270	2,219	2,176	2,142	
ב- % יצוא	20.8	38.0	31.1	13.9	15.7	15.7	15.2	14.4	13.5	
תשלומי קרן	1,568	3,305	3,305	2,067	2,000	2,001	2,002	2,003	2,004	2,006
תשלומי ריבית	795	211	332	199	335	269	217	173	138	–
יחס ריבית להכנסות	19.7%	6.0%	8.4%	3.8%	5.9%	4.9%	3.8%	2.9%	2.0%	
יחס קרן להכנסות	38.8%	94.6%	83.7%	39.2%	35.1%	36.6%	34.7%	33.7%	29.2%	25.9%
יחס שירות החוב להכנסות	58.5%	100.6%	92.1%	43.0%	40.9%	41.6%	38.5%	36.7%	31.2%	
מערכת בנקאית										
באחוזים										
יחס הלימות ההון (הון רגולטורי לנכסי הסיכון)	28.2	31.9	32.5	21.9	31.1*	....	....	....	....	....
הלוואות ללא תנועה ברוטו מסך הלוואות ברוטו	3.8	5.3	6.2	4.8	5.4*	....	....	....	....	....

מקור: EIU (אוקטובר 2023) קרן המטבע הבינלאומית (דצמבר 2023)

* - הנתון נכון לסוף יוני 2023